# तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

तुलसीपुर, दाङ
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

# राजपत्र

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

खण्ड: ४ सख्या: ४ प्रकाशित मिति: २०७८।११।०२

## भाग-१

### तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

## तुलसीपुर उपमहानगरपालिका नगर प्रहरी (संचालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७८

# स्थानीय राजपत्र

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

तुलसीपुर, दाङ

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल


## तुलसीपुर उपमहानगरपालिका नगर प्रहरी (संचालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७८

नगरसभाबाट पारित मिति : २०७८/१०/२८

प्रमाणिकरण मिति : २०७८/११/०१

**प्रस्तावना :**

नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ को (क) १ बमोजिमको काम कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा प्रचलित कानून एवं तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको सम्पूण सेवा लाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक भएकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले यो ऐन पारित गरी लागु गरेको छ ।

### परिच्छेद–१
### (प्रारम्भिक)

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :**

(१) यस ऐनको नाम "**तुलसीपुर उपमहानगरपालिका नगर प्रहरी (संचालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७८**" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "ऐन"भन्नाले नगर प्रही ऐन, २०७८ सम्झनु पर्नेछ ।

(ख) "नियमावली" तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको नगर प्रहरी सम्बन्धी नियमावली सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "नगर प्रहरी" भन्नाले तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले यो ऐन बमोजिम तथा प्रचलित कानून बमोजिम नियुक्त गरेको नगर प्रहरी सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "उपमहानगरपालिका" भन्नाले तुलसीपुर उपमहानगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "कार्यालय" भन्नाले तुलसीपुर उपमहानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

(च) "कार्यपालिका" भन्नाले तुलसीपुर उप-महानगरपालिकाको नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "नगर प्रमुख" भन्नाले तुलसीपुर उप-महानगरपालिकाको नगर प्रमुख सम्झनु पर्दछ ।

(ज) "नगर उप-प्रमुख" भन्नाले तुलसीपुर उप-महानगरपालिकाको उप-प्रमुख सम्झनु पर्दछ ।

(झ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले तुलसीपुर उप-महानगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्दछ ।

(ञ) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन वा ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली तथा नियम, नियमावली अर्न्तगत बनेको निर्देशिका, कार्यविधि वा उपमहानगरपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ ।

(ट) "सार्वजनिक संगठित क्षेत्र" भन्नाले नेपाल सरकारको निकाय वा नेपाल सरकारको पचास प्रतिशत भन्दा बढी स्वामित्व भएको निकाय वा राष्ट्रिय (देश भर कार्यक्षेत्र भएको), प्रदेश (प्रदेश भर कार्यक्षेत्र भएको), स्थानीय (स्थानीय तह भरी कार्यक्षेत्र भएको) स्तरको गैर सरकारी संघ, संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु, पब्लिक तथा प्राईभेट कम्पनीहरु सम्झनु पर्दछ ।

(ठ) "सामाजिक संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका संघ, संस्था वा सरकारी कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

(ड) "समिति" भन्नाले तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको नगर प्रहरी पदपूर्ति समितिलाई सम्झनुपर्दछ।

(ढ) "आर्थिक वर्ष" भन्नालेश्रावण १ गते देखि असार मसान्त सम्मको

अवधिसम्झनु पर्छ।

(ण) "कार्यालय प्रमुख" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम कार्यालयको अख्तियार प्राप्त गरी कार्यालयको प्रमुख जिम्मेवारी बहन गरेको कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

(त) "प्राधिकरण" भन्नाले तुलसीपुर विकास प्राधिकरण सम्झनु पर्नेछ ।

**३. ऐनको व्याख्या उपमहानगरपालिकाले गर्ने :**

(१) कुनै पदाधिकारीले यो ऐनको व्याख्या वा कार्यान्वयन गर्दा कसैलाई मर्का परेमा निजले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत नगर कार्यपालिकामा निवेदन पेश गर्नु सक्नेछ ।

(२) दफा ३ उपदफा (१) बमोजिम पेश भएको निवेदन उपर कार्यपालिकाले ३० दिन भित्र निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

## परिच्छेद-२

## (नगर प्रहरी गठन, उद्धेश्य तथा कार्य)

**४. नगर प्रहरीको गठन :**

(१) तुलसीपुर उपमहानगरपालिका अर्न्तगत एक नगर प्रहरी सेवा, रहनेछ । नगर प्रहरी सेवा, संचालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपमहानगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद, तह, संख्या तथा काम, कर्तब्य, अधिकार एवं उत्तरदायित्व सहितको कार्यविवरण प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

**५. नगर प्रहरी गठनको उद्देश्य** :स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ (क) तथा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको कार्यविभाजन नियमावली, २०७४..बमोजिमको काम, कर्तब्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयन गर्न तथा प्रचलित कानून एवं तुलसीपुर उपमहानगर पालिकाको सम्पूर्ण सेवालाई प्रभावकारी बनाई समुन्नत नगर बनाउनु नगर प्रहरी गठनको उद्देश्य रहेको छ ।

**६. नगर प्रहरीको काम, कर्तब्य र अधिकार** :तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको देहायका कार्यहरुमा सहयोग पुर्‍याउन नगर प्रहरीको काम, कर्तब्य र अधिकार हुनेछ ।

(१) उपमहानगरपालिकाको नीति, कानून, मादपण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने,

(२) उपमहानगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने,

(३) उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा हुने सभा, समारोह, परम्परा,

सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा चाड पर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने,

(४) उपमहानगरपालिका क्षेत्रको बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने,

(५) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन गर्ने,

(६) उपमहानगरपालिकाको न्यायिकसमितिले गरेका मिलापत्र, आदेश तथा फैसलाहरुको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने,

(७) उपमहानगरपालिका क्षेत्रको सार्वजनिक ऐलानी र पाँति जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने,

(८) उपमहानगरपालिकाबाट निर्णय भए अनुसार विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पूनर्स्थापनाको कार्यहरु गर्ने,

(९) उपमहानगरपालिका क्षेत्रको अनधिकृत विज्ञापन तथा होर्डिङ्ग बोर्ड नियन्त्रण गर्ने,

(१०) उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा रहेका छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण गर्ने,

(११) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र अनाधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने,

(१२) अपराध रोकथाम तथा अनुसन्धानमा सहयोग गर्ने ।

(१३) प्रचलित कानून बमोजिम कार्यपालिकाको निर्णय तथा कार्यालयले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने ।

७. **नगर प्रहरीको जिम्मेवारी भित्र पर्ने :** देहायका विषयहरु नगर प्रहरीले सम्पादन/कार्यान्वयन गर्नु पर्ने जिम्मेवारी भित्र पर्नेछन् ।

(१) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुर्‍याई राखेका निर्माण सामाग्री, पसल, व्यवसायबाट भएको अवरोध हटाउन लगाउने, हटाउन नमानेमा आफै हटाई हटाउन लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असुल उपर गर्न पेश गर्ने,

(२) उपमहानगर क्षेत्र भित्र दैनिक उत्पादन हुने फोहर मैला निर्धारित समय तथा स्थानमा राख्न लगाउने र उलघंन गर्नेलाई कानून बमोजिम कारवाही गर्न पेश गर्ने,

(३) सार्वजनिक जग्गा, बाटो, मठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचेर कसैले घर, कम्पाउण्ड, टहरा वा यस्तै अन्य निर्माण कार्य गरेको वा व्यक्तिगत रुपले उपभोग गरेको छ वा छैन निरीक्षण

गर्ने यदि निर्माण गरेको देखिएमा निर्माण कार्य रोक्का गरी प्रशासन शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष तोकिए बमोजिमको ढांचामा प्रतिवेदन पेश गर्ने र भत्काउने आदेश भएमा भत्काउने,

(४) उपमहानगर क्षेत्रमा अनियमित रुपमा निर्माण कार्य गरेको देखिएमा नक्शा पास भए नक्शापासको प्रमाण पत्र सहितको प्रतिवेदन प्रशासन शाखा मार्फत प्रमुख प्रशसकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने र मापदण्ड विपरितको निर्माण कार्य भएको देखिई भत्काउने आदेश भएमा भत्काउने,

(५) छाडा पशु पक्राउ गरी तोकिए बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी लिलाम विक्री गर्ने, लिलाम हुन नसकेका छाडा पशुहरुको उचित ब्यवस्थापन गर्ने गराउने,

(६) सार्वजनिक स्वास्थ्यका लागि हानिकारक चिज, बस्तु तथा सडे गलेको खाद्य पदार्थ वा उपभोक्ता हित विपरित विक्री वितरणमा रोक लगाउने,

(७) तोकिएको मापदण्ड विपरित सडे गलेको, हानिकारक चिज बस्तु विक्री गरेको पाईएमा पहिलो पटक भए अवस्था हेरी कार्यालयबाट निर्णय भए अनुसारको जरिवाना लिई जफत गरी गाड्न लगाउने । दोहोरिएमा प्रत्येक पटक दोब्बर जरिवाना लिई पसल बन्द गराउन राय सहित तोकिएको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(८) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशु पंक्षी, जीव जन्तुहरु काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशु पंक्षी जीव जन्तुका मासु विक्री वितरणमा रोक लगाउने यदि अटेर गरेमा कार्यालयबाट निर्णय भए अनुसारको जरिवाना लिई जफत गरी नष्ट गर्ने साथै पसल बन्द गर्नु पर्ने देखिएमा तोकिए ढँचामा राय सहित प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(९) छाडा कुकुर नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने साथै मरेका जीवजन्तु समयमा नै गाड्ने ब्यवस्था गर्ने,

(१०) खतरा उत्पन्न हुने रुख काट्न लगाउने, जोखिमपूर्ण घर, पर्खाल भए सोको लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने र भत्काउन आदेश भएमा भत्काउने,

(११) वडा समिति, टोल सुधार समिति वा टोल विकास संस्था वा

सामुदायिक प्रहरीसँगको सहकार्यमा सरसफाई, सुरक्षा र शान्ती स्थापना सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,

(१२) उपमहानगरपालिकाको कार्यपालिका, विभिन्न शाखा वा महाशाखा, वडा समिति तथा कार्यालय, उपसमिति, बोर्ड, प्राधिकरणबाट लागु हुने नीति, नियम, निर्णय र कानूनहरुको कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(१३) उपमहानगरको सुव्यवस्था कायम गर्ने, उपमहानगरको चल, अचल सम्पत्ति, भवन, जग्गा, पार्क, मेसिन, उपकरण आदिको सुरक्षा गर्ने,

(१४) ईजाजत विना पेशा, व्यवसाय गरेको फेला परेमा पेशा व्यवसायको दर्ता, नविकरण गर्न लगाउने,

(१५) उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोल ब्यानर, क्रस ब्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्राचार, प्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिवन्ध लगाउने अटेर गर्नेलाई कार्यालयबाट निर्णय भए अनुसार जरिवाना लिई कारवाही गर्ने,

(१६) विना ईजाजत ब्यानर, होडिङ्ग बोर्ड, ग्लो बोर्ड, नियोनसाईन लगायतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाईएमा पक्राउ गरी ईजाजत लिन लगाउने यदि नमानेमा कार्यालयबाट निर्णय भए अनुसार जरिवाना लिने,

(१७) उपमहानगरले संचालन गर्ने वा भाग लिने सभा, सम्मेलन, तालिम, अभ्यास आदि जस्ता कार्यक्रममा उपमहानगरको तर्फबाट तोकिए बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्ने,

(१८) नापतौलका सामाग्री, मूल्य सूचीको चेक जाँच गर्ने, पसलमा मूल्य सूची राख्न लगाउने,

(१९) होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्ट हाउस, मसाज, पार्लर जस्ता व्यवसायहरु निरीक्षण गर्ने स्वीकृत मापदण्ड अनुरुप संचालन नभएको पाईएमा आवश्यक कारवाहीको लागि पेश गर्ने,

(२०) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र सार्वजनिक स्थलमा जादु, सर्कस, जुवा लगायतका विकृति जन्य क्रियाकलापमा रोक लगाउने,

(२१) उपमहानगरपालिकाको निर्णय अनुसार अस्थायी प्रकृतिका बजार व्यवस्था गर्ने, त्यस्ता व्यवसायीहरुको लगत राख्ने,

(२२) अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लाउड स्पिकर रेडियो अथवा ध्वनी

उत्पादन गर्ने, अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने अटेर गरेमा कार्यालयबाट निर्णय भए अनुसार जरिवाना लिई त्यस्तो कार्य बन्द गराउने,

(२३) शहरमा ध्वनी, धुवाँ, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रुपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग, धन्दा संचालनमा रोक लगाउने,

(२४) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्रका निजी सुरक्षा गार्ड आपूर्ति सम्बन्धी व्यवसाय सञ्चालन गर्ने फर्म, कम्पनी संचालकहरुको सूची तयार गरी लगत राख्ने र तोकिए बमोजिम अनुगमन गर्ने,

(२५) दमकल (Fire Brigade) सेवालाई २४ सै घण्टा चुस्त, दुरुस्त राखी माग भएको ठाउँमा तुरुन्त राहत कार्यमा सहयोग पुर्‍याउने,

(२६) विपद वा महामारी भएमा उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त खटिने,

(२७) उपमहानगरपालिका मातहतका विभाग, महाशाखा, आयोजना, कार्यक्रम वा कुनै परियोजना तोकिए बमोजिमका कार्यहरु गर्ने, गराउने,

(२८) उपमहानगरपालिका अर्न्तगतका विभाग, महाशाखा तथा आयोजनाबाट कार्यान्वयनका लागि प्राप्त भएका आदेश तथा निर्देशन कार्यान्वयन गरी सो को विवरण तोकिएको समय भित्र उपलब्ध गराउने,

(२९) उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा मार्फत गर्नु पर्ने कार्यहरुमा सहभागि भई कार्य गर्ने,

(३०) उपमहानगरपालिकाबाट तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने, गराउने ।

## परिच्छेद – ३
## (दरबन्दी सिर्जना र पदपूर्ती)

**८. दरबन्दी सिर्जना तथा खारेजी :**

(१) नगर प्रहरीको संख्या र संगठन संरचना निश्चित पदसोपानमा आधारित हुनेछ ।

(२) नगर प्रहरी निरिक्षकको नेतृत्वमा रहने गरीतुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा नगर प्रहरीका देहाय बमोजिमका पद/तहहरु रहनेछन् ।

क. नगर प्रहरी निरिक्षक:(छैठौ तह) १ जना

ख. नगर प्रहरी नायव निरिक्षक(पाँचौ तह) १ जना
ग. नगर प्रहरी सहायक निरिक्षक:(चौथो तह) १ जना
घ. नगर प्रहरी हवल्दार: (तेस्रो तह) ४ जना
ङ. नगर प्रहरी जवान: (पहिलो तह) ८ जना

(३) तुलसीपुर उपमहानगरपालिको विस्तृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण भई पद मिलान तथा नयाँ पद सिर्जजना तथा खारेजी गर्नु पर्ने अवस्था भएमा सोहिसर्वेक्षणलाई आधार मानी पदहरु कायम हुनेछन् ।

(४) नयाँ पद सिर्जना तथा खारेजीको प्रस्ताव पेश गर्नु भन्दा अघि सो पद श्रृजना गर्नुको मूख्य कारण, प्रस्तावित पदले गर्नु पर्ने मुख्य कामको विवरण,श्रृजित दरबन्दीले थप गरेको कार्यबोझ, आर्थिक क्षमता तथा प्रस्तावित पदले संगठन स्वरुपमा पार्ने प्रभावको अध्ययन विश्लेषण सहित कार्यालय प्रमुखले नगर कार्यपालिका समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपमहानगरपालिकाले आवश्यक मापदण्ड बनाई प्रत्येक पदको कार्यविवरण वनाई लागू गर्नेछ र त्यस्तो कार्यविवरणमा सम्बन्धित पदको काम, कर्तव्य, उत्तरदायित्व र अधिकार समेत उल्लेख गरिनेछ ।

(६) नगर प्रहरी निरीक्षक लगायत नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको काम कर्तव्य र अधिकार नगर प्रहरीको मापदण्डमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(७) नगर प्रहरी मापदण्ड नबनेसम्मको लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेबमोजिमनै हुनेछ ।

(८) नगर प्रहरीको संख्या निर्धारण गर्दा हाल कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको संख्यालाई समेत कूल संख्या अन्तर्गत नै समाबेस गरिनेछ ।

## ९. नगर प्रहरी पदको छनौट, सिफारिस तथा नियुक्ती :

(१) **नगर प्रहरी छनौट समिति:**प्रचलित कानूनमा अन्यथा ब्यवस्था भएकोमा बाहेक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा नगर कार्यपालिकाले तोकेको देहाय बमोजिमको नगर प्रहरी छनौट समिति रहने छ ।

क. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक
ख. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख -सदस्य

ग. प्रहरी कार्यालय, तुलसीपुर दाङ बाट तोकिएको एक जना अधिकृत-सदस्य

घ. नेपाली सेनाको एक जना अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य

ङ प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

(२) नगर प्रहरी छनौट समितिको सचिवालयको कार्य उपमहानगरपालिकाको प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखाले गर्ने छ ।

(३) नगर प्रहरी छनौट समितिबाट सिफारिस भएका नगर प्रहरीहरुलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलेकरारसम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

१०. **नगर प्रहरी छनौट समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार :** (१) प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक नगर प्रहरी छनौट समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार बमोजिम हुनेछ ।

(क) ऐन बमोजिम नगर प्रहरीको पदपूर्ति हुने पदहरुको प्रतिशत निर्धारण गर्ने,

(ख) खुला प्रतियोगिताद्धारा पूर्ति हुने पदको पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने,

(ग) पदपूर्ति कार्यतालिका तयार पार्ने,

(घ) परिक्षाको किसिम तोक्ने,

(ङ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन गर्ने,

(च) शारिरीक तन्दुरुस्ती तथा लिखित परिक्षा संचालन तथा नतिजा प्रकाशन गर्ने,

(छ) करार सम्झौताको लागि सिफारिस गर्ने,

(ज) लोक सेवा आयोगबाट स्वीकृत प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ती र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तमा छनौट समितिले गर्ने भनी तोकिएका पदपूर्ति सम्बन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(२) नगर प्रहरी छनौट समितिले नगर प्रहरी सेवा समुहको लागि खुला प्रतियोगिताद्धारा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

(३) नगर प्रहरी छनौट समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(४) नगर प्रहरीको खुला प्रतियोगिताद्धारा पूर्ति हुने पदको पाठ्यक्रम नेपाल प्रहरीको सम्बद्ध पदको लागि तोकिएको पाठयक्रम र छनौट विधिलाई आधार मान्ने र आवश्यकता अनुसार छनौट

समितिले पाठ्यक्रम हेरफेर र परिमार्जन गरी निर्धारण गर्न सक्ने छ ।

११. **नगर प्रहरी पदपूर्ति:** नगर प्रहरीको सबै पदहरुमा खुला प्रतियोगिताका माध्यमद्धाराकरार सेवाबाटपदपूर्ति गरिनेछ । तर हाल कायम रहेका स्थायी नगर प्रहरीहरुको सेवा, सर्त र सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था स्थानीय सेवा ऐन बमोजिम हुनेछ ।

१२. **खुला प्रतियोगिता:** खुल्ला प्रतियोगिता द्धारा पदपूर्ति गर्दा नगर प्रहरीलाई समावेशी बनाउन खुल्ला प्रतियोगिता द्धारा पूर्ति गर्ने पदमध्ये ५५ प्रतिशत पदमा खुला प्रतिष्पर्धामार्फत र बाँकी पैचालीस प्रतिशत पदमा सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत मानी देहाय बमोजिम उम्मेदरवारको बिचमा छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ ।

क) महिला : २० प्रतिशत
ख) आदिबासी/जनजाति :३२ प्रतिशत
ग) मधेसी: २८ प्रतिशत
घ) दलित : १५ प्रतिशत
ङ) पि.क्षे. : ५ प्रतिशत

**स्पष्टीकरण :**

(१) यस ऐनको प्रयोजनको लागि महिला आदिवासी, जनजाती, मधेसी र दलित भन्नाले आर्थिक र सामाजिक रुपमा पछाडि परेका महिला, आदिवासी/जनजाति, दलित, मधेसी र मुस्लिमलाई सम्झनु पर्छ ।

(२) उप दफा(१) बमोजिम पदपूर्ति गर्ने प्रयोजनका लागि आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछाडि परेका महिला, आदिवासी/जनजाति, दलित, मुस्लिम र मधेसी समुदायको विवरण नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाश गरी तोकिए बमोजिम हुनेछ । तर त्यसरी नतोके सम्मको लागि जुनसुकै महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेसी र दलित समुदायलाई आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछाडि परेको समुदाय मानिनेछ ।

(३) दफा-१२ बमोजिम छुट्याइएका पदको लागि दरखास्त पेश गर्दा देहायबमोजिमका प्रमाण संलग्न हुनुपर्नेछ

(४) आदिवासी जनजातिको सूचीमा स्पष्ट खुलेको जाति वाहेक अन्यको हकमा आदिवासी/जनजातीको लागि सम्बन्धित निकायबाट जनजाति भनी प्रमाणित भएको ।

(५) मधेसी तथा दलित को लागि सम्बन्धित निकायबाट बाट मधेसी, दलित भनी प्रमाणित भएको ।

(६) दफा (१०) बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गर्दा एक प्रतिशत भन्दा कम घतांक

(फ्रयाक्सन) आएमा त्यस्तो घातांक जुन समुदायको हकमा आएको हो सो भन्दा लगतै पछिको समुदायमा सर्दै जानेछ ।

(७) दफा(१०) वमोजिम छुट्याइएको पदमा समावेशी प्रणालीमार्फत पदपूर्ति हुननसकेमा, कुनै दरखास्त नपरेमा वा आवश्यक संख्यामा उम्मेदवार उत्तीर्ण हुन नसकी आवश्यक संख्यामा पदपूर्ति हुन नसकेमा त्यसरी नपुग भएको पद संख्या खुला प्रतियोगितामा सहभागी भई उत्तिर्ण भएका उम्मेदवारबाट पूर्ति गरिनेछ ।

१३. **नगर प्रहरी पदपूर्ति प्रक्रिया:**नगर प्रहरी पदपूर्तिको प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :

(१) उम्मेदवारहरुले दिएको परीक्षा र अन्तरवार्तामा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रमको सूची तयार गरी छनौट समितिले करार सम्झौताका लागि करार सम्झौता गर्ने अधिकारी समक्ष सिफारिस पेश गर्नेछ । छनौट समितिले सम्भव भए सम्म पदपूर्ति गर्नु पर्ने पद संख्या १-५ जना सम्म भए थप २ जना, ५-१० जना सम्म भए थप ३ जना र ११-१५ जना सम्म भए थप ४ जना योग्यताक्रम अनुसार वैकल्पिक उम्मेदवार समेत सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

(२) करार सम्झौताको लागि सिफारिस भएको मितिले पच्चिस दिनभित्र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले सम्झौता पत्र दिने निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ ।

(३) ऐनको दफा १२(२) वमोजिम निर्णय भएको मितिले सात दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले करार गरी सम्झौता पत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) नयाँ नियुक्ति हुने नगर प्रहरी कर्मचारीले सिफारिसको सूचना प्रकाशन भएको मितिले ३५ दिनभित्र करार सम्झौता गरि सक्नुपर्नेछ उक्त समयसम्म सम्झौता नगरेमा योग्यताक्रम अनुसार पहिलो वैकल्पिक उमेद्धारलाई उक्त पदमा नियुक्ति दिन सकिनेछ ।

(५) जेष्ठताक्रम कायम गर्ने : (१) नगर प्रहरीको जेष्ठता क्रम कायम गर्दा निजहरुको सिफरिस

हुँदाको योग्यताक्रम र आधारभूत तालिममा प्राप्तगरेको अंकको आधारमा कायम गरिनेछ ।

१४. **करार पदमा कार्यरतलाई स्थायी गर्न नसकिने :** करार पदमा काम गरेकै आधारमा नगर प्रहरीलाई स्थायी गर्न सकिने छैन साथै कुनै पनि नगर प्रहरीले करार सेवामा काम गरेको आधारमा स्थायी हुनको लागि दावी गर्न पाउने छैन ।

१५. **छनौट तरिका समावेशी बनाउनु पर्नेछ :**पदपूर्ति गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम नगर प्रहरीलाई समावेशी बनाउन कुल पद मध्ये ५५ प्रतिशत पद खुला तरिकाबाटर बाँकी ४५ प्रतिशत पद छुट्टाई त्यसलाई शतप्रतिशत मानी दफा १२ बमोजिम पदपूर्ति गरिनेछ ।

१६. **खुला तरिकाबाट छनौट गरिने पदको लागि आवश्यक योग्यता :**

**(१) नगर प्रहरी निरिक्षक पदको लागिआवश्यक न्युनतम योग्यता:**

(क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मितिसम्म नेपाली सेनाको सहायक सेनानी वा प्रमुख सुवेदार वा सुवेदार, नेपाल प्रहरी र शसस्त्र प्रहरी बल नेपालको प्रहरी निरिक्षक वा प्रहरी नायव निरिक्षक वा प्रहरी सहायक निरिक्षक पदबाट सेवानिबृत्त भएका कर्मचारीहरु २० बर्ष पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको हुनु पर्नेछ,

(ख) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तिमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीण गरेको हुनु पर्नेछ,

(ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको हुनु पर्नेछ,

(घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको हुनु पर्नेछ,

(ङ) मानवअधिकार र मानवीय कानूनको उल्लघंनमा सजाय नपाएको ।

(च) कुनै पनि आतंककारी संगठनको सदस्य नरहेको,

(छ) महिलाहरुको लागि घटीमा ५ फिट र पुरुषको लागि घटीमा ५ फिट २ ईञ्च उचाई भएको,

(ज) पुरुषको हकमा छाती नफुलाउँदा कम्तीमा ३१ इन्च र फुलाउँदा ३३ इन्च भएको । महिलाको हकमा नफुलाउँदा कम्तीमा २८ इन्च र फुलाउँदा ३० इन्च भएको ।

(झ) पुरुषको हकमा कम्तीमा ५२के.जी. र महिलाको हकमा कम्तिमा ४५ के.जी तौल भएको ।

(ञ) आँखा माईनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको,

(ट) स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र पाएको,

(ठ) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र पाएको ।

(२) **नगर प्रहरी नायव निरिक्षक तथा सहायक निरिक्षक पदको लागि आवश्यक हुने न्युनतम योग्यता :**

(क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्षपुरा भई ३० वर्ष ननाघेको तर नेपाली सेनाको प्रमुख जमदार वाजमदार वा हुद्दा, नेपाल प्रहरी र शसस्त्र प्रहरी बल नेपालको प्रहरी नायव निरिक्षक वा सहायक निरिक्षक वा प्रहरी हवल्दारको पदबाट सेवानिबृत्त कर्मचारीको हकमा १८ बर्ष पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको हुनु पर्नेछ,

(ख) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उर्त्तीण गरेको हुनु पर्नेछ,

(ग) अन्य व्यवस्था ऐनको दफा १६ (१) मा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) **नगर प्रहरी जवान पदको लागि आवश्यक योग्यता न्युनतम योग्यता:**

(क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्षपुरा भई ३० वर्ष ननाघेको हुनु पर्नेछ ।

(ख) मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट प्रवेशिका परिक्षा/एस.ई.ई पास गरेको हुनु पर्नेछ ।

(ग) अन्य व्यवस्था ऐनको दफा १६ (१) मा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

## परिच्छेद – ४

## (उपमहानगरपालिकाको प्रशासन र नगर प्रहरी वीचको सम्बन्ध)

**१७.** नगर प्रहरी उपमहानगरपालिका प्रशासनको नियन्त्रणमा रहने : नगर प्रहरीको अनुशासन, आन्तरिक व्यवस्थाको कुरामा बाहेक नगर प्रहरी उपमहानगरपालिकाको कार्यालय प्रमुख, प्रशासन शाखा प्रमुख र विषयगत तथा शाखागत जिम्मेवारी तोकिएको अधिकार प्राप्त अधिकारीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहनेछन् ।

**१८.** नगर प्रहरी निरीक्षकमार्फत पत्राचार तथा आदेशको कार्यान्वयन गरिने: उपमहानगरपालिकाले नगर प्रहरी संगठन सम्बन्धी विषयमा पत्राचार तथा आदेश गर्दा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको आदेश बमोजिम नगर प्रहरी निरीक्षक मार्फत गर्नु पर्नेछ ।

१९. कारवाही गर्दा परामर्श लिने : कुनै पनि नगर प्रहरी वा नगर प्रहरीको अधिकृत तहका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई अनुशासनको कारवाही गर्दा आवश्यकता अनुसार नगर प्रहरी निरीक्षक र नगर प्रहरी निरीक्षकलाई कारवाही गर्दा प्रशासन तथा जनशक्ति विकाश शाखाको परामर्श लिनु पर्नेछ ।

२०. प्रशासन र नगर प्रहरी सम्बन्धी अन्य विषय : प्रशासन र नगर प्रहरी सम्बन्धी थप विषयहरु तोकिए बमोजिम हुनेछन् ।

## परिच्छेद – ५
## (विदा, तालिम, सेवा सुविधा तथा आचरण)

२१. **नगर प्रहरीको विदा**:

१. विदा अधिकार नभई सुविधाको रुपमा प्रदान गरिनेछ ।

२. साविकमास्थानीय निकायको स्थायी सेवामा नियुक्त नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको हकमा प्रचलित कानून बकोजिम र करार सेवामा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको बिदा सम्बन्धी सम्पूर्ण व्यवस्था करार सम्झौतामा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ । तर सामान्यतयामहिनामा एक दिन भैपरी आउने विदा, किरिया विदा,सुत्केरी विदा र सुत्केरी स्याहार बिदा कटौती गरिने छैन ।

३. बिदा स्वीकृत नगरी कार्यालयमा अनुपस्थित हुने नगरप्रहरी ( स्थाई तथा करार) गयल भएको मानिने छ ।

४. उपदफा ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि काबुबाहिरको परिस्थित आई बिदा स्वीकृत गर्न सम्भव थिएन भन्ने मनासिब कारण पेश गरेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले निज कर्मचारी काममा फर्किएपछि बिदा स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

४. कामको अनुकुलता हेरी बिदा दिने अधिकारीले आफ्नो तजबिजबाट बिदा दिन अथवा नदिन पनि सक्नेछ । साथै आवश्यक परेमा बिदामा बसेको नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजको स्वीकृत विदा रद्ध गरी काममा लगाउन सक्नेछ ।

५. नगरप्रहरी २४ सै घण्टा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रहनेछ ।

२२. नगर प्रहरीले प्रचलित कानून तथा करार सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिमको सेवा सुविधा प्राप्त गर्नेछन् ।

२३. **नगर प्रहरीको आचरण र अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था** : १. नगर

प्रहरीले देहाय बमोजिम आचरण पालना गर्नु पर्नेछ :

(१) **दान, उपहार लिन नहुने :** आफ्नो सरकारी काममा कुनै पनि प्रकारको असर पर्न सक्ने कुनै पनि नगर प्रहरी र निजको परिवारका सदस्य समेतले उपमहानगरपालिकाको पूर्व स्वीकृति विना स्वदेशी तथा विदेशी संघ, संस्था, निकाय वा व्यक्ती कसैबाट कुनै प्रकारको दान, बकस, पुरस्कार, कोशेली र उपहार स्वीकार गर्नु हुदैछ ।

(२) **चन्दा लिन नहुने :** कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले उपमहानगरपालिकाको पूर्व स्वीकृति विना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा माग्न वा स्वीकार गर्नु हुदैन र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्ने काममा समेत भाग लिन हुदैन ।

(३) **स्वीकृति विना अचल सम्पत्ति खरिद गर्न नहुने :** उपमहानगरपालिकालाई पूर्व सूचना नदिई कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो बसोबासको निमित्त चाहिने बाहेक आफ्नो वा आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको नाममा कुनै अचल सम्पत्ती खरिद गर्नु हुदैन ।

(४) **सम्पत्तिको विवरण दिनु पर्ने :** नगर प्रहरीले आर्थिक बर्ष समाप्त भएको साठी दिन भित्र आफ्नो र परिवारको सदस्यको नाममा रहेको अचल सम्पत्ति, शेयर, बैंक मौज्दातको विवरण लगाएतको सम्पत्तिको विवरण तोकिएको ढाँचामा खामबन्दी गरी कानून बमोजिम तोकिएको अधिकारी वा निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) **ब्यापार, ब्यवसाय गर्न नहुने** :कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयको स्वीकृति नलिई कुनै व्यापार व्यवसाय गर्न, फर्म वा कम्पनी खोल्नफर्मको हिस्सेदार वा सञ्चालक हुने कार्य गर्न पाईने छैन ।

(६) **उपमहानगरपालिकाको काममा थाहा पाएका कुराहरु प्रकाशन गर्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले उपमहानगरपालिकाको स्विकृती वा विशेष रुपमा अख्तियार नपाई आफ्नो कर्तब्य पालना गर्ने सिलशिला ज्ञात हुन आएको वा स्थानीय वा गैर सरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त गरेको वा आफैले लेखेको वा संकलन गरेको कुनै कागजपत्र वा समाचार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपबाट अरु अनधिकृत व्यक्ति वा गैर सरकारी ब्यक्ति वा पत्र

पत्रीकालाई जानकारी दिन वा प्रकाशन गर्न पाईने छैन ।

(७) **रेडियो वा पत्रिका संग सम्पर्क राख्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले उपमहानगरपालिकाको अनुमति प्राप्त नगरी कुनै पत्रपत्रीकामा आफ्नो वास्तविक वा काल्पनिक नामबाट अथवा बेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न वा रेडियोबाट प्रशारण गर्न हुदैन । तर, यस्तो प्रकाशन वा प्रसारण साहित्यीक, कलात्मक, ऐतिहासिक वा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको भएमा यस्तो स्वीकृति लिई रहनु पर्ने छैन प्रकाशन वा प्रशारण गरे पछि जाहेरी गर्नु पर्नेछ ।

(८) **उपमहानगरपालिकाको आलोचना गर्न नपाईने :** नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै कुराको आलोचना वा उपमहानगरपालिकाको नीति विरुद्ध असर पर्ने गरी वा उपमहानगरपालिकामा खलल पुग्ने गरी भाषा, सम्वाद, लेख, रचना प्रकाशन गर्नु हुदैन ।

(९) **निर्वाचनमा भाग लिन नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै पनि राजनीतिक दलको लागि कुनै निर्वाचनमा भाग लिन वा कसैको निमित्त मत माग्न वा अन्य कुनै प्रकारले प्रभाव पार्न हुदैन । तर, कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(१०) **राजनीतिमा भाग लिन नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सो संग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई सहायताको निमित्त चन्दा दिन वा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलनलाई अन्य कुनै प्रकारले आफ्नो प्रभाव पार्न सहयोग गर्नु हुदैन ।

(१२) **समय पालना र नियमितता :** नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समयमा तथा नियमित रुपमा आफ्नो पालोमा हाजिर हुनु पर्दछ र साधारणतया पहिले विदाको निकासा नलिई काममा अनुपस्थित हुनु हुदैन ।

(१३) **अनुशासन र आज्ञापालन** : नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कर्तब्य तत्परताको साथ पालन गर्नु पर्दछ । नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफु भन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आज्ञालाई तदारुकताका साथ पालना गर्नु पर्दछ । तर, नगर प्रहरी कर्मचारीले आफु भन्दा

माथिका सबै अधिकृत कर्मचारीहरु प्रति उचित आदर देखाउनु पर्नेछ ।

**(१४) नगर प्रहरी कर्मचारीले बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो नोकरी सम्बन्धी कुरामा आफू भन्दा माथिका अधिकृत माथि कुनै अनुचित प्रभाव पार्न वा प्रभाव पार्ने प्रयत्न गर्नु हुदैन ।

**(१५) बहुविवाह, बालविवाह, अनमेल विवाहमा प्रतिबन्ध** : नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रचलित कानून विपरित हुने गरी विवाह गर्नु गराउनु हुदैन ।

**(१६)** नगर प्रहरीको आचरण तथा अनुशासन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

## परिच्छेद – ६
## (सजाय र पुनरावेदन)

**२४. नगर प्रहरीको सजाय र पुदरावेदन सम्बन्धि व्यवस्था :**

**क) उचित र पर्याप्त कारण र आधार भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको सजाय गर्न सकिने छ :**

१. शारीरिक थकाई हुने सजाय गर्ने ।

२. नसिहत दिने ।

३. तलव वृद्धि वा पदोन्नति रोक्का गर्ने ।

४. तल्लो तहमा घटुवा गर्ने ।

५. लापरवाही गरी उपमहानगरपालिकालाई नोक्सानी पुर्याएमा सम्पूर्ण वा आंशिक रुपमा तलव भत्ता/घरघरानाबाट कट्टा गरी असुल उपर गर्ने ।

६. भविष्यमा स्थानीय तहको सेवामा अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट बर्खास्त गर्ने ।

७. भविष्यमा स्थानीय तहको सेवामा अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बर्खास्त गर्ने ।

**ख) सजाज गर्ने अधिकारी** : नगरप्रहरी कर्मचारीको सजाय सम्वन्धमा

उपनियम (क) बमोजिमको सजाय प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्न सक्नेछ । तर कुनै नगरप्रहरी कर्मचारीलाई कारवाही गर्नुअघि निजलाई सफाई पेश गर्ने अवसरबाट बञ्चित गरिनेछैन ।

## परिच्छेद–७

## (नगर प्रहरीमा निमित्तव्यवस्था)

**२५. निमित्त भई काम गर्ने :**

(१) नगर प्रहरी निरीक्षक कुनै कारणबस कार्यालयमा उपस्थित हुन नसकेमा वा विदामा बस्नु परेमा नगर प्रहरीको सो भन्दा मुनीको पदको बरियताक्रममा सवै भन्दा जेष्ठ नगर प्रहरीले सो पदको निमित्त भई काम गर्नेछ ।

(२) यसरी निमित्त भई काम गरेको अवधिको सम्पूर्ण जिम्मेवारी निमित्त भई काम गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीको हुनेछ ।

**२६. काम गरेको अवधीको तलब भत्ता :**कुनै पदमा निमित्त भई काम गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले आफु बहाल रहेकै पदको तोकिए बमोजिम तलव, भत्ता लगायतको सविधा पाउनेछ । निमित्त भई काम गरेकोमा निमित्त भई काम गरेको पदको तलब भत्ता निमित्त हुन नगर प्रहरीले माग दावि गर्न पाउने छैन ।

## परिच्छेद–८

## (तालिम सम्बन्धी व्यवस्था)

**२७. नगर प्रहरीको तालिम :**

(१)नगर प्रहरी कर्मचारीहरुलाई कार्यकुशल एवं दक्ष तुल्याउन तुलसीपुर उपमहानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले नेपाल प्रहरी सँग आवश्यक समन्वय गरी निर्धारण गरे बमोजिम पाठ्यक्रम तथा ढाँचामा तालिम संचालन गर्नेछ । नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको पूनर्ताजगी तालिम समेत विभिन्न निकायहरुसँगको समन्वयमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले समय समयमा संचालन गर्न सक्नेछ ।

(२) नगर प्रहरी सेवामा रहेका सबै नगर प्रहरी कर्मचारीले तोकिए बमोजिम आवश्यकतानुसार अनिवार्य रुपमा तालिम लिनु पर्नेछ ।

(३) नगर प्रहरी सम्बन्धी तोकिएको तालिममा सम्मिलित गराईएको नगर प्रहरी कर्मचारीहरुले लापरवाही देखाई आफ्नो व्यवसायिक ज्ञान प्रति उदासिनता तथा गैर जिम्मेवारी देखाएमा सो को व्यहोरा अभिलेख जनाई तोकिए बमोजिम कारवाही गर्नु पर्नेछ ।

(४) व्यवसायिक तालिम हासिल गर्न उदासिनता देखाएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाई सकेपछि निजहरुलाई पूनः एक पटक तालिमको मौका दिईनेछ । त्यसपछि पनि उदासिनता, गैर जिम्मेवारीपन देखाउने नगर प्रहरीको करार सम्झौता रद्द गरी सेवाबाट हटाउन सकिनेछ ।

१. **तालिम पाठ्यक्रम :** विभिन्न तालिमहरुको पाठ्यक्रम तयार गर्न नगर प्रहरीनिरीक्षक सदस्य सचिव रहने गरी नगर प्रमुखले तोकेको स्वतन्त्र विज्ञ संयोजक रहेको एक समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

२. **तालिम प्रशिक्षार्थी तथा प्रशिक्षकले पाउने सुविधा :** तालिममा सहभागि हुने प्रशिक्षार्थी तथा प्रशिक्षकहरुले प्रचलित कानून अनुसार तोकिए बमोजिम सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

## परिच्छेद – ९
## (पोशाक सम्बन्धी व्यवस्था)

३. नगर प्रहरी पोशाक : सबै नगर प्रहरी कर्मचारीहरुले उपमहानगरपालिकाले तोकिए बमोजिमको पोसाक लगाउनु पर्नेछ साथै दर्ज्यानी चिन्हप्रचलित कानूनको अधिनमा रहि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

४. पोशाक वितरण : प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीलाई जाडो मौसम, औपचारिक तथा अनौपचारिक, तयारी, तालिम पोशाक तोकिए बमोजिम उपमहानगरपालिकाबाट उपलब्ध हुनेछ ।

## परिच्छेद – १०
## (विविध)

५. **आदेश र निर्देशन :** यो ऐन तथा प्रचलित कानूनको परिधि भित्र रहि देहायका विषयमा नगर प्रहरी कर्मचारीहरुले पदसोपान अनुसार उपमहानगरपालिका कार्यालय प्रमुखबाट जारी भएको आदेश, निर्देशन

नगर प्रहरी निरीक्षकले कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्नेछ र प्रशासकीय नियन्त्रणमा रहनु पर्नेछ ।

(क) कार्यमा छिटो छरितोपन ल्याउने विषय,

(ख) मातहत महाशाखा, शाखा, ईकाई तथा कार्यालयको कार्यमा समन्वय ल्याउने विषय,

(ग) ऐनमा उल्लेख भएका विषयहरु स्पस्ट तथा विस्तृत गर्ने विषय,

(घ) अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था ।

६. **पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था :** नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कर्तव्य पालनको सिलसिलामा प्रसंशनीय काम गरेमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिम पुरस्कार स्वरुप नगद रकम वा प्रसंशापत्र उपलब्ध गराउन नगर प्रमुख समक्ष कार्यालयले सिफारिस गर्नेछ ।

७. **चाडपर्व खर्च पाउने :** नगरप्रहरी कर्मचारीले खाईपाई आएको एक महिनाको तलब बराबरको रकमप्रत्येक वर्ष चाडपर्व खर्चको रुपमा पाउनेछ ।

८. **बाधा अड्काउ फुकाउने :** उपमहानगरपालिकामा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीहको सेवा, शर्त, सुविधा र संचालन तथा सम्बन्धमा यो ऐनमा व्यवस्था भएको हदसम्म यसै ऐन बमोजिम हुनेछ । यस ऐनमा व्यवस्था नभएको विषयहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

९. **बचाउ :** नगर प्रहरी सम्बन्धी हालसम्म भएका कार्यहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।

१०. **ऐन संशोधन :** यस ऐनमा आवश्यक संशोधन उपमहानगरपालिकाको नगर सभाबाट हुन सक्नेछ ।

**आज्ञाले**
**मोहन पौडेल**
**प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत**